

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВАРНА ЗА ПЕРИОДА 2014 - 2020 ГОДИНА

„Географика“ ООД
СОФИЯ, Септември 2013г.

[1] „ГЕОГРАФИКА“ ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Възложител:	
Име:	ОБЩИНА ВАРНА
Адрес:	гр. Варна, бул. „Осми Приморски полк” № 43
Лице за контакт:	Директор на дирекция „Европейски и национални оперативни програми“
Изпълнител:	
Име:	„ГЕОГРАФИКА“ ООД
Адрес:	Гр. София, ул. „Чумерна“ №14
Тел:	02/491 83 97
Факс:	02/491 83 96
Email:	office@geographica.bg
Лице за контакт :	Веселина Колешева-Димитрова – Управител
Договор с изх.№	Д13000441ВА от 24.04.2013г.
Предмет на договора	Изготвяне на предварителна оценка на Общински план за развитие на Община Варна за периода 2014 - 2020 година
Продължителност и период за изпълнение	24.04.2013г. - 15.09.2013г.

[2] „ГЕОГРАФИКА“ ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Съдържание:

Въведение.....	6
1. Подход и принципи на изготвянето на предварителната оценка.....	8
2. Основни дейности и обхват на предварителната оценка	9
3. Оценка на проекта на ОПР на община Варна за периода 2014-2020 г.	11
Заклучение.....	33

[3] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Списък на използваните съкращения:

БАИ	- Българска агенция за инвестиции
БАЛ	- Болница за активно лечение
ВиК	- Водоснабдяване и канализация
ГПСОВ	- Градска пречиствателна станция за отпадни води
ДБТ	- Дирекция Бюро по труда
ДМА	- Дълготрайни материални активи
ДКЦ	- Диагностично-консултативен център
ЕРП	- Електроразпределително дружество
ЕС	- Европейски съюз
ЗЗТ	- Закон за защитените територии
ЗООС	- Закон за опазване на околната среда
ЗРР	- Закон за регионалното развитие
ИКТ	- Информационни и комуникационни технологии
ИПГВР	- Интегриран план за градско възстановяване и развитие
ИСУН	- Информационна система за управление и наблюдение
ИТ	- Информационни технологии
МБАЛ	- Многопрофилна болница за активно лечение
МРР	- Министерство на регионалното развитие
МСП	- Малки и средни предприятия
НИРД	- Научноизследователска и развойна дейност
НПО	- Неправителствена организация
НСРР	- Национална стратегия за регионално развитие
ОПР	- Общински план за развитие
ОСР	- Областна стратегия за развитие
ОП	- Оперативна програма
ОУП	- Общ устройствен план
ППЗРР	- Правилник на прилагане на Закона за регионалното развитие

[4] „ГЕОГРАФИКА“ ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

ПСОВ	- Пречиствателна станция за отпадни води
РИОСВ	- Регионална инспекция по околната среда и водите
РЗС	- Регионална здравна служба
РПР	- Регионален план за развитие
СИР	- Североизточен район
СХР	- Сектор Хотелиерство и ресторантьорство
ТСБ	- Териториално статистическо бюро
ФПЧ	- Фини прахови частици
ЧКПД	- Читалища и културно-просветни дружества
SWOT	- Strength, weaknesses, opportunities, threads

[5] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Въведение

Общинските планове за развитие са елемент от йерархичната система от документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие, регламентирани със Закона за регионалното развитие (ЗРР).

Общинският план за развитие (ОПР) като стратегически документ обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за постигане на стратегически цели, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие. Съответствието на общинския план за развитие с изискванията, залегнали в стратегическите насоки и законодателството на ЕС в областта на регионалната политика, се отнася до това, в каква степен плановият документ, разработен и прилаган на местно ниво, отразява общия европейски контекст на политиката за балансирано и устойчиво развитие на регионите и местните общности в ЕС.

В съответствие с чл. 32 на ЗРР, при разработването на Общински план за развитие задължително се извършва предварителна оценка. Тя включва:

- 1) оценка за социално-икономическото въздействие на ОПР;
- 2) екологична оценка по реда на ЗООС.

Анализите и независимите оценки за адекватност и реалистичност на определените цели и приоритети на Общинския план за развитие на Община Варна за периода 2014-2020 г. и на необходимите ресурси и действия за реализацията му в рамките на предварителната оценка на въздействието му върху социално-икономическото развитие, допринасят за подобряване качеството на плана и способстват за бъдещото му ефективно и ефикасно изпълнение. Предварителната оценка на социално-икономическото въздействие служи и като база за сравнение и дава ориентири за извършване на надеждна междинна и последваща оценка за резултатите от изпълнението на ОПР за периода 2014-2020 година.

Чрез обобщен анализ и препоръки от независим екип експерти се цели постигане на реалистична обосновааност на плана, който дефинира и определя политиката за балансирано и устойчиво социално-икономическо развитие на общината през разглеждания период.

[6] „ГЕОГРАФИКА“ ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Оценката има за задача да установи дали планът е съобразен с целите и приоритетите на политиката за социално-икономическо сближаване на Европейския съюз и Националните стратегически документи за регионално развитие, като ОСР на област Варна 2014-2020, РПР СИР 2014-2020, НСРР 2012-2022 при спазване разпоредбите на Закона за регионалното развитие, Правилника за прилагане на ЗРР и Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.).

Всичко това се отнася до оценката на така нар. външна и вътрешна съгласуваност на плана.

[7] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

1. Подход и принципи на изготвянето на предварителната оценка

Системният подход до голяма степен отразява необходимостта оценъчната процедура да се отнася към оценъчния обект не фрагментирано и изолирано, а като система от взаимосвързани и взаимодействащи си компоненти. Това от своя страна означава, че оценъчната процедура не следва да има „еднопосочен“ характер по отношение на оценяваните компоненти на стратегическия документ, а напротив – да предполага наличието на множество обратни и прави връзки в процеса на оценка. С други думи, оценените веднъж компоненти следва да бъдат въвличани в процедурата и на последващите етапи с цел максимално ограничаване на информационната неопределеност на изготвяните оценъчни коментари, изводи и препоръки.

Поетапният подход е водещ сред прилаганите подходи за различни видове оценки, като в случаите с процедури за междинни/текущи оценки обикновено е задължително неговото използване. Причината за това е най-вече свързана с естеството на етапа, в който се извършват този вид процедури, а именно поетапното прилагане на стратегическия документ, което изисква прилагането на аналогична процедура на оценка, синхронизирана с цикъла на прилагане на документа. Прилагането на този подход има и друго основно предимство – самото аналогично следване на процедурата по прилагане на стратегическия документ улеснява по-доброто разбиране на процесите и проблемите на неговото прилагане, което се отразява позитивно върху качеството на оценъчната процедура и резултатите от нея като цяло.

Принципи на оценката

Предварителната оценка се базира на следните основни принципи:

- **Адекватност** – оценката изследва съответствието на постигнатите резултати с заявените нужди, очаквания, както и връзките с документите и политиките на общо Европейско ниво;
- **Релевантност** като принцип покрива анализ на целите и тяхната адекватност на социално-икономическия контекст през оценявания период. Оценят се въпроси

[8] „ГЕОГРАФИКА“ ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

като концентрация върху най-належащите потребности и важни елементи, които ще ускорят и подобрят развитието, напр. иновации;

- **Ефикасност** – анализирана е връзката между планираните ресурси и очакваните резултати по цели и направления;
- **Ефективност** – анализът се концентрира върху оценка на приноса на приоритетните направления и цели за удовлетворяване на идентифицираните проблеми, очаквания и нужди;
- **Устойчивост на резултатите** – направена е преценка до каква степен може да се очаква, че предвидените приоритетни направления и цели в развитието ще запазят своята релеватност към хоризонта на програмния документ, в съответствие с предвиденото финансово осигуряване.

2. Основни дейности и обхват на предварителната оценка

Цялостното изпълнение на дейностите по договора следваше работния план и изискванията на техническата спецификация. Последователно беше направен преглед и оценка на всички части на Общинския план за развитие на община Варна за периода 2014-2020.

Трудности в процеса на работа не бяха срещнати. Потенциални рискове, които да попречат на изпълнението на дейностите по договора не бяха идентифицирани.

Екипът на „Географика“ ООД поддържаше регулярна и ефективна комуникация и сътрудничество с Възложителя и с Изпълнителя, който разработва ОПР на община Варна.

В процес на прегледа и оценката на проекта на ОПР екипът на „Географика“ ООД изпрати на РАПИВ Варна (Изпълнителя, който разработва ОПР на община Варна 2014-2020) препоръки за допълнение и/или промяна на текстове в плана, които бяха взети предвид и своевременно отразени в документа.

Ръководителят на екипа – доц. д-р Стелиян Димитров взе участие в работна среща с работната група по подготовката на ОПР на Община Варна за периода 2014-2020 г. на 27.08.2013г. и при провеждане на второ обществено обсъждане на 29.08.2013 г. в Община Варна.

[9] „ГЕОГРАФИКА“ ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Предварителната оценка е част от самия процес на разработване на Общинския план за развитие на община Варна за периода 2014-2020 г. Предмет на оценката бяха следните аспекти на плановия документ:

3.1 Оценка на обхвата и фокуса на анализа на актуалните тенденции и процеси, проблеми и потенциали на икономическото, социалното, инфраструктурното и екологичното развитие на Община Варна;

3.2 Оценка на съответствието и обвързаността на SWOT-анализа със социално-икономическия анализ и с дефинираните цели и приоритети за развитие на Общината;

3.3 Оценка на реалистичността и приложимостта на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Варна за периода 2014-2020 г., интегрираността и взаимодействието между отделните приоритети и стратегически цели, както и тяхното съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво;

3.4 Преценка на обема и ефективността на предвидените финансови ресурси за постигането на целите Общинския план за развитие за периода 2014-2020 г. и обосноваването на разпределението им спрямо заложените цели и приоритети;

3.5 Анализ на уместността, яснотата и броя на индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР за периода до 2020 г., включително по отношение на информационното му осигуряване. Оценката на предложените целеви стойности по конкретни индикатори следва да обхваща и методиката за изчисляването и определянето на съответните стойности;

3.6 Оценка на описаните действия и механизми за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включване на партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение, както и дейностите за информационно осигуряване и публичност на плана.

Общинският план за развитие на община Варна е разработен като средносрочен документ за периода 2014-2020 г., с помощта на който се определят целите и приоритетите за развитието на общината, както и ресурсите за неговата реализация. Негова основна цел е да бъде

[10] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

практическо средство и методическо ръководство за управление на общината с участието на всички заинтересовани страни в рамките на местното развитие.

Обект на предварителната оценка са следните съставни части на ОПР на община Варна:

- I. Анализ на икономическото и социално развитие на община Варна
- II. Визия, цели и приоритети
- III. Индикативна финансова таблица
- IV. Индикатори за оценка и наблюдение на плана
- V. Действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана
- VI. Действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност
- VII. Програма за реализация на Общинския план за развитие

Заключение:

В ОПР са разработени и включени всички задължителни части за този планов документ в съответствие с ППЗРР и Методическите указания на МРР.

3. Оценка на проекта на ОПР на община Варна за периода 2014-2020 г.

I. Анализ на икономическото и социално развитие на община Варна

Направеният преглед на Анализа на икономическото и социално развитие на община Варна показва, че е частта е разработена подробно и изчерпателно, използвани са актуални данни и са изведени тенденции в развитието през последните години.

В Анализа са представени следните точки както следва:

1. Обща характеристика на общината

[11] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

1.1. Местоположение и обхват на Община Варна

Включва Географско положение, Климат, Води и водни ресурси, Почви, Полезни изкопаеми, Характеристика на морския бряг, Рискови процеси с природен характер (свлачища, срутища абразия и др.)

1.2. Население и демографска ситуация на Общината

Включва брой, гъстота и движение на населението; структура на населението на община Варна

Точката завършва с изводи от анализа на представените компоненти.

Заключения:

Структурата и съдържанието отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР. Отчетено е стратегическото и благоприятно географско разположение на община Варна, което е определило развитието на града и района в исторически план.

Демографските процеси са изследвани за периода след 2007 година, като се извеждат техните водещи характеристики и тенденции. Характерно за демографската структура на населението в община Варна е, че е по-благоприятна от повечето общини на страната, особено по отношение на образованието. Главна причина за това е, че наличието на по-добри възможности за обучение, развлечение и трудова заетост продължават да привличат население от останалите части на областта и района.

Препоръка:

Към точка Население и демографска ситуация на Общината е добре да се добави информация за образователната структура на населението на територията на община Варна – препоръката е изпълнена в окончателния вариант на проекта за ОПР 2014 – 2020 год.

2. Състояние на местната икономика

2.1. Селско стопанство

Включва баланс на територията на община Варна и област Варна, земеделски стопанства, използвана земеделска площ, земеделие и животновъдство.

2.2. Индустрия

[12] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Включва стойности на БВП, дял на икономическите сектори в брутната добавена стойност, структура на икономиката на община Варна, брой и дял на предприятията в община Варна според броя на заетите и по отрасли, данни за оборота и произведената продукция (млн.лв.). Посочено е, че в община Варна има 4 клъстера – морска индустрия, ИКТ, туризъм и черноморски енергиен клъстер, като първите два са обстойно представени.

2.3. Услуги

Включва информация за заети по сектори и в частност в сектор Услуги; представени са сектори Складиране, Съобщения, Транспорт.

2.4. Туризъм

Включва брой предприятия от СХР, средства за подслон и брой легла, пренощували лица, приходи и разходи от СХР данни до 2010; Иновационна активност на МСП в туризма, прилагане на добри практики.

2.5. Иновации

Включва разходи за НИРД в община Варна и процентен дял спрямо България, брой персонал, зает с НИРД, представяне на „Черноморски високотехнологичен парк - Варна”; определените като петте иновативни сектора в региона – сектори туризъм, морска индустрия, транспорт, ИТ и химическа индустрия, потенциал за развитие на сектора.

2.6. Инвестиции и ДМА

Включва размер на привлечените чуждестранни инвестиции и инвестиции на глава от населението, чуждестранни преки инвестиции в нефинансовите предприятия от общините в област Варна, по-значителни инвестиционни проекти за 2012 г. на територията на Варненска област, преки чуждестранни инвестиции в област Варна и в Община Варна, дълготрайни материални активи - придобити ДМА в Община Варна по сектори (2007-2011).

2.7. Бюджет и регионални сметки

Включва приходна и разходна част на бюджета, регионални сметки.

Точката завършва с изводи от анализа на представените икономически сектори.

[13] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Заключения:

Анализът е обстоен с актуални данни и проследени тенденции в развитието през последните години. Прави впечатление задълбоченото проучване на секторно ниво и добрата обезпеченост със статистически данни. Характерна за общината е значително по-високата концентрация на функции и дейности, особено в сектора на услугите, което е резултат най-вече на географското разположение и природните дадености на общината. Посочени са данни за основни икономически показатели. Екипът е успял да открие ролята на гр. Варна като водещ стопански център за страната, изпреварващ развитието на икономическите процеси на национално ниво. Анализът на икономиката е направен по сектори - първичен, вторичен и третичен. Анализът на заетостта и икономическата активност в общината е добре структуриран и следва информацията за съответния сектор. Трудовата заетост на населението се разглежда като основен фактор за икономически растеж, повишаване конкурентоспособността на икономиката и социална стабилност. Направеният подробен анализ на заетостта е с много добро качество, отчитайки протичащите динамични процеси и спомагайки за правилните изводи и мерки.

Препоръки:

- представените данни за сектор Туризъм са на ниво област. Добре е да се представят данни и на ниво община.

3. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси

3.1 Пазар на труда

Включва представяне на заетостта и безработицата в община Варна и по-конкретно: наети лица (брой) по трудово или служебно правоотношение в община Варна, наети лица (брой) по трудово и служебно правоотношение в община Варна за периода 2008-2011 г. по отраслови сектори, отчетени са тенденциите за изследвания период, наети лица (брой) по трудово и служебно правоотношение в Област Варна и Община Варна, равнище на безработица за община Варна, област Варна и България, образователна структура на безработните (брой) в община Варна 2007-2012.

[14] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

3.2 Доходи и разходи на домакинствата

Включва средната работна заплата в лева на наетите лица по трудово и служебно правоотношение за България и област Варна 2007-2011, общ доход на лице от Област Варна и за България 2007-2010, общ доход (лв.) средно на домакинство за периода 2008-2011.

3.3. Жилищна осигуреност

Включва брой, вид и собственост на жилищните сгради, структура на жилищата (%) в област Варна според броя стаи 2008-2012, въведени в експлоатация новопостроени жилища (брой) в община Варна 2008-2012, основни проблеми на жилищния фонд в общината.

3.4. Здравеопазване

Включва опис и представяне на здравните заведения в Община Варна за 2012 г. – ДКЦ 7, МБАЛ 5, специализирани БАЛ 11, медицински центрове 7, други лечебни заведения 3; брой лечебни заведения в Община Варна 2007-2010 (за болнична, извънболнична помощ и други), брой легла в община Варна 2007-2010 (за болнична, извънболнична помощ и други), осигуреност на населението с медицински персонал - 2010 г. на 10 000 д. за област Варна и България. Точката завършва с проблеми на болничното обслужване; прекомерната концентрация на болнични заведения в централните части на гр. Варна.

3.5. Социални дейности

Включва социалните направления, в които развива дейност Община Варна, също и брой и капацитет на заведенията за социални услуги, брой места в специализирани социални заведения по години 2008-2012, брой подпомагани лица за 2012 година.

3.6. Образование

Включва образователни заведения на територията на общината – брой, видове и капацитет; брой детски заведения и брой деца обхванати в детските заведения по години 2007/2008 – 2012/2013, мрежа от всички видове и степени на училищната система – брой, вид и разпределение, брой учители и учаци в училищата (2007/2008 – 2011/2012), ученици напускащи училище – профил и причини, висши училища и колежи, брой студенти и преподаватели по видове висши училища по учебни години за общината (2007/2008 – 2010/2011), дял на дипломирани студенти по степени на образованието в проценти за община Варна, спрямо страната; трудов контингент – брой и дял на населението в под-

[15] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

трудоспособна, трудоспособна и над-трудоспособна възраст, структура по образование на населението на Община Варна към 2011 г., институти на територията на Община Варна.

3.7. Култура

Включва представяне на културните обекти – театрална дейност, кино дейност, музейна дейност, галерии, регионална библиотека, читалища, Варненски фестивален и конгресен център, Дворец на културата и спорта; информация за културни събития, посещаемост от населението, дейности по кандидатура на община Варна за Европейска столица на културата 2019 и др.

3.8. Младежка дейност и спорт

Включва кратко представяне на Общинска програма за младежки дейности, Младежка доброволческа служба, читалища и културно-просветни дружества (ЧКПД), Общински детски комплекс, брой формации за осмисляне на свободното време на децата и младите хора, дейности по кандидатура на град Варна за Европейска младежка столица през 2016 г.; младежка безработица – брой регистрирани безработни младежи в Община Варна 2007-2012, дял на младежката безработица в Община Варна спрямо общия брой регистрирани безработни, брой включени младежи до 29 години в програми и проекти за заетост и обучение по ОП „Развитие на човешките ресурси”.

Превенции

Спорт

Включва информация за Младежкия форум на Варна, спортна инфраструктура, средна дневна посещаемост на спортни бази, стопанисвани от община Варна

Изводи

Заключения:

Оценката на екипа е висока по отношение на пълнотата и изчерпателността на анализа. Социалната сфера на община Варна е представена обстойно, информацията е подкрепена с данни, визуализирани в графики.

[16] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

4. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията

4.1. Транспортна инфраструктура (Включва главни Трансевропейски оси, мултимодални връзки, основни морски магистрали, Общоевропейски транспортни коридори и пристанище Варна)

Железопътна инфраструктура

Пътна и улична мрежа

Включва проблемите на пътната мрежа по райони, средства, вложени от Общината за рехабилитация на пътната и улична мрежа и улично осветление, проблеми на уличната мрежа, които затрудняват нормалния трафик, велосипедни алеи, велопаркинги и велоседянки – съществуващи и необходими, разширяване на мрежата от велосипедни алеи на Община Варна според ОУП, паркиране, налични паркинги, недостиг на паркоместа, съотношение между съществуващи паркинги в община Варна и прогнозния им недостиг през 2030г.

Представена е информация и за общественя транспорт – вътрешноградски и крайградски линии, автобусни спирки, схема на масовия общественя пътнически транспорт на община Варна, работа по проекти в сектора, конструктивни съоръжения към пътната и улична мрежа, съоръжения, обслужващи транспорта, организация на движението.

Водно-транспортна инфраструктура (Воден път, плавателни канали на Варненското езеро, Пристанища – подробно описание на всички пристанища, терминали и съоръжения).

Въздушен транспорт (Летище Варна, самолетодвижения и обслужени пътници на Летище Варна за 2010 г. и 2011 г.).

4.2. Водоснабдителна и канализационни системи

Водоснабдяване на община Варна

Включва основни водоизточници, пречиствателни станции, количества събрани, пречистени и доставени води за област Варна и загуби при транспорта им 2007-2010, използвана вода по дейности за област Варна 2006-2010, количество използвана вода в област Варна 2006-2010, използвана дневно питейна вода (л./чов.) от домакинствата от общественото водоснабдяване – област, 2006-2010, основните проблеми на водоснабдяването в Община Варна.

[17] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Канализационна система на община Варна, ПСОВ

Включва дял на населението в селища с обществена канализация и (ПСОВ) за област Варна, градски пречиствателни станции за отпадни води (ПСОВ), основни показатели за ГПСОВ „Варна” за периода 2006 г. - 2012 г., проблеми по райони и заключение.

4.3. Електроснабдителна инфраструктура

Включва електропроводи, източници на ел. енергия, електроснабдяване на Община Варна – визуализирани подстанции и електропроводи, проблеми и заключение.

4.4. Топлоснабдителна инфраструктура

4.5. Газоснабдителна мрежа

Включва информация за трасето на газопровода Южен Поток, което преминава през територията на Общината, лицензирани дружества за изграждане на газоразпределителни мрежи на територията на Варненска област.

4.6. Комуникационна инфраструктура

Включва комуникационна мрежа на Община Варна, състояние на средствата за пощенски съобщения в Област Варна за периода 2007-2012 г., информационно общество, относителен дял на домакинствата с достъп до интернет за периода 2007-2012 г.

Изводи

Заключения:

Оценката на екипа е висока по отношение на пълнотата и изчерпателността на анализа. Анализът на Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията обхваща всички части на техническата инфраструктура, информацията е подкрепена с актуални данни, визуализирани в графики.

5. Екологично състояние и рискове

5.1. Атмосферен въздух

Включва контролираната територия от РИОСВ Варна, програми за подобряване на качеството на атмосферния въздух с цел постигане на нормативните изисквания,

[18] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

средногодишни концентрации на ФПЧ в пунктовете за мониторинг 2007-2011, главните фактори на замърсяване на въздуха, промишлени източници на замърсяване на атмосферния въздух, емисии на вредни вещества от индустриални и производствени процеси, териториално зонироване според състоянието на атмосферния въздух.

5.2. Водни ресурси

Включва информация за Подземни води (източници на замърсяване), Повърхностни води (водоползване на повърхностни води и основни източници на замърсяване, Зонироване, в зависимост от състоянието на повърхностните води), Питейни води (основни водоизточници).

5.3. Отпадъци

Включва информация за Твърди битови отпадъци (организация по сметосъбиране и сметоизвозване, събрани битови отпадъци на човек от обслужваното население), Строителни отпадъци, Нерегламентирани сметища, Производствени отпадъци, Опасни промишлени отпадъци, Опасни медицински отпадъци, Драгажни маси.

5.4. Геоложки условия и еволюция на бреговата линия

Включва информация за процесите Абразия, Свлагчища, Срутища, Карст, пропадане и заблатяване, Еволюция на бреговата линия

5.5. Почви

Включва информация за Видове почви на територията на общината, Ерозирали почви, свлагчища и срутища, Пясъчни зони, Преовлажнени почви, Почви замърсени, деградирани или унищожени от стопански дейности и депониране на отпадъци

5.6. Акустична среда

Включва информация за Действия за намаляване нивото на шума, План за действие за предотвратяване и намаляване на шума в околната среда – мерки, адресирани към решаване на устройствени проблеми на града и отразени в новия ОУП на Варна, Радиационен фон

5.7. Биоразнообразие и елементи на Националната екологична мрежа

Включва информация за Защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ), както и защитени зони, включени в Европейската екологична мрежа

[19] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

НАТУРА 2000, Разпределение на редките и застрашените от изчезване растителни видове по местообитания, Описание на защитени зони в община Варна

5.8. Състояние на зелената система

Включва информация за Вид на зелените площи в град Варна по предназначение, Състояние на елементите на зелената система в гр. Варна.

5.9. Промени в климата

Включва Тенденции в промените на климата, Наводнения и свлачища за област Варна – щети и разходи

5.10. Разходи за опазване на околната среда

Включва информация за разходи за опазване и възстановяване на околната среда за Област Варна 2007-2011, ДМА с екологично предназначение за Област Варна 2007-2011

Изводи

Заклучения:

Оценката на екипа е висока по отношение на пълнотата и изчерпателността на анализа. Прави впечатление задълбоченото проучване и представяне на всички компоненти на околната среда.

6. Административен капацитет

6.1. Структура на администрацията. Човешки ресурси

Включва информация за брой заети лица в Общинска администрация Варна 2008-2012 – по възраст и степен на образование, идентифицирани проблеми, с които Общинската администрация е необходимо да се ангажира през следващия програмен период

6.2. Проекти по ОП „Административен капацитет”, изпълнени или в процес на изпълнение в периода 2007-2013г.

6.3. Административно обслужване

Включва информация за Вътрешни правила за организация на административното обслужване, Вътрешни правила за реда за разглеждане на предложения и сигнали, подадени

[20] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

до Община Варна, Използване на информационните технологии като средство за подобряване на административното обслужване.

6.4. Партниране на администрацията – представители на бизнеса, учебни заведения, НПО, Общински съвет

6.5. Прилагане на политики

Изводи

Заключения:

Анализът на административния капацитет е обстоен и изчерпателен.

Обхватът и фокусът на анализа на актуалните тенденции и процеси, проблеми и потенциали на икономическото, социалното, инфраструктурното и екологичното развитие на Община Варна са целенасочени и включват основните показатели, по които се оценяват темповете на развитие в съответните сфери.

7. SWOT анализ

Екипът е извършил оценка на влиянието на външните фактори, които се разглеждат като благоприятни възможности и потенциални заплахи за развитието на община Варна.

Като външни характеристики са идентифицирани – политическата среда, правна среда, икономическа среда, социална среда, природно-географска среда, демографска среда, инфраструктурна среда, отраслова среда, институционална среда, културна среда, екологична среда. Резултатите от оценката са визуализирани в графика и анализирани.

Идентифицирани и оценени са и вътрешните фактори, разглеждани като силни и слаби страни на Общината – Степен на използване на природо-географския потенциал на общината, Развитие на икономиката, Финансова политика, Благоустройство и комунално стопанство, Развитие на здравеопазването в общината, Развитие на образованието в общината, Развитие на културата в общината, Развитие на социалните дейности в общината, Екологично състояние на общината, Административен капацитет на Общината. Резултатите от оценката са визуализирани в графика и анализирани в текста.

SWOT профилът на Община Варна, е представен в SWOT матрица.

[21] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Определени са три основни стратегии за развитие на Община Варна – подсилваща, разширяваща и мобилизационна

Като заключение на анализа е отбелязано, че ОПР на община Варна за периода 2014-2020 следва да бъде хармонизиран с целите и приоритетите на Стратегия „Европа 2020“.

SWOT-анализът съответства и е обвързан със социално–икономическия анализ и с дефинираните цели и приоритети за развитие на Общината.

Заключения:

Добре направеният анализ на социално-икономическото развитие спомага до голяма степен впоследствие да се извърши и качествен избор на приоритети, цели и мерки в стратегическата част на плана.

Представеният анализ в тази част е качествено разработен и дава добра основа за определяне на стратегическите насоки за бъдещото развитие на тези дейности, оказващи пряко влияние върху качеството на жизнената среда.

II. Визия, цели и приоритети

Стратегическата рамка за развитие на община Варна в периода 2014-2020 започва с определяне на Визия за развитие, а именно:

Варна – европейска община с устойчиво развитие и привлекателна жизнена среда, съхранено историческо наследство и проспериращ морски, културен, академичен, транспортен и туристически център

Главна цел в развитието на общината е постигане на интегрирано устойчиво развитие и повишаване на стандарта на живот, чрез ефективно използване на собствените ресурси и разширяване на партньорството в Европейския съюз.

Стратегическата рамка е разработена съгласно Методическите насоки на МРР и е определена в 4 приоритетни области, за всяка от които е разписана стратегическа цел.

[22] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

За Приоритетна област 1 Икономически растеж са определени 4 приоритета, всеки от които има по две специфични цели.

За Приоритетна област 2. Подобряване на качество на живот са определени 5 приоритета с общо 11 специфични цели.

За Приоритетна област 3. Интегрирано развитие на територията са определени 3 приоритета с общо 16 специфични цели.

За приоритетна област 4. Сътрудничество са определени 3 приоритета с общо 4 специфични цели.

За постигането на всяка специфична цел са определени конкретни мерки.

Стратегическата част на ОПР на община Варна определя общата рамка и насоките за регионално развитие на общината и е съобразена с целите и приоритетите на политиката за сближаване на ЕС през периода 2014-2020 г. както и с целите и приоритетите, залегнали в националните документи за регионално развитие – ОСР на област Варна, РПР за СИР за периода 2014-2020, НСРР 2012-2022. В съответствие с оценения собствен потенциал и възможностите за развитие на общината, в плана са изведени цели и приоритети, които имат конкретно териториално измерение и ще имат реално въздействие за постигане на устойчив икономически растеж и балансирано социално развитие при умело поддържане на екологичното равновесие в територията.

Съгласно Методическите указания на МРР Общинският план за развитие следва да интегрира в значителна степен стратегическата рамка на ЕС за икономическо, социално и териториално сближаване и регионално развитие след 2013 г., основаващи се на общия стремеж за интелигентен икономически растеж чрез технологично обновление и иновации, развитие на знанията и уменията, устойчиво развитие на базата на използване на „зелени“ технологии и енергии и постигане на социална интеграция и социална включеност.

Препоръчани са основни приоритетни области за отразяване целите и приоритетите на ЕС и целите на Стратегията „Европа 2020“ в областта на регионалната политика за следващия програмен период. Приоритетните области са съобразени и застъпени в стратегическата част:

[23] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Приоритетна област 1: Създаване на условия за развитие на местни общества на знанието & Приоритетна област 2: Подпомагане развитието на вътрешния потенциал на местната икономика и пазари намират отражение в ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1. ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ, Приоритет 1.1. Стимулиране на предприемачеството на основата на икономика на знанието.

Приоритетна област 3: Развитие на местния пазар на труда е заложена в ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2. ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ, Приоритет 2.1. Осигуряване на възможности за заетост, намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване.

Приоритетна област 4: Подкрепа на устойчивото развитие на местната общност и територията се открива в ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3. ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА, Приоритет 3.3. Щадящо използване на ресурсите, опазване и възстановяване на околната среда и адаптиране към измененията на климата на територията и населението на Община Варна.

[24] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

**Съответствие на ОПР на община Варна 2014-2020 с ОСР на област Варна 2014-2020,
РПР на СИР 2014-2020 и НСРР 2012-2022**

ОПР	ОСР	РПР СИР	НСРР
<p>Приоритетна област 1 Икономически растеж</p> <p><u>Стратегическа цел 1</u> Постигане на интелигентен икономически растеж чрез осигуряване на благоприятна среда за предприемачество, повишаване на качеството на образованието и научните изследвания, според изискванията на икономиката, внедряване на иновациите и насърчаване на инвестициите</p>	<p><u>Стратегическа цел 1</u> Постигане на интелигентен икономически растеж чрез развитие на собствения потенциал и акцентирание върху иновации и икономика на знанието, съчетано с ефективно опазване на околната среда.</p>	<p><u>Стратегическа цел 1</u> Повишаване конкурентоспособността на района чрез активиране на специфичния му потенциал, съчетано с опазване на околната среда</p>	<p><u>Стратегическа цел 1</u> Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда</p>
<p>Приоритет 1.1. Стимулиране на предприемачеството на основата на икономика на знанието</p> <p>Приоритет 1.2. Подобряване на качеството на образованието</p> <p>Приоритет 1.3. Повишаване ефективността на иновациите и научните изследвания. Подкрепа на високотехнологични производства и услуги.</p> <p>Приоритет 1.4. Създаване на благоприятна среда за привличане на инвестиции и стимулиране на</p>	<p>Приоритет 1.1. Подобряване на научното и технологичното ниво на икономиката и иновационния потенциал в областта (“икономика на знанието”)</p> <p>Приоритет 1.2. Подкрепа за обвързано развитие на икономически дейности, свързани с морето (“морска индустрия”)</p> <p>Приоритет 1.3. Разнообразяване на туристическото предлагане и включване на природното и културно богатство в</p>	<p>Приоритет 1.1. Повишаване на иновационния потенциал и научното и технологичното развитие в района</p> <p>Приоритет 1.2. Подкрепа за икономика, свързана с морето</p> <p>Приоритет 1.3. Подобряване конкурентоспособността на селскостопанското производство и активиране на селските райони</p> <p>Приоритет 1.4. Разнообразяване на регионалния туристически продукт и активно включване на природното и културно богатство на</p>	<p>Приоритет 1.1. Активизиране на специфичния потенциал на регионалните и местните икономики чрез подкрепа за повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес</p> <p>Приоритет 1.2. Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и творчески индустрии в районите</p> <p>Приоритет 1.3. Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда</p>

[25] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

публично-частно партньорство	цялата територия на областта	хинтерланда Приоритет 1.5. Опазване на околната среда в района и щадящо използване на териториалните ресурси	
Приоритетна област 2 Подобряване на качество на живот <u>Стратегическа цел 2</u> Подобряване на качеството на живот чрез създаване на условия за ефективна заетост, социално включване, достъпно и качествено здравеопазване, култура и спорт	<u>Стратегическа цел 2</u> Подобряване на качеството на живот и смекчаване на социалните неравенства чрез увеличаване на заетостта и доходите и оптимизиране на системите на здравеопазването и социалните услуги, образованието и културата	<u>Стратегическа цел 2</u> Повишаване на социалния капитал на района чрез подобряване стандарта на живот и качеството на жизнената среда	<u>Стратегическа цел 2</u> Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал
Приоритет 2.1. Осигуряване на възможности за заетост, намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване Приоритет 2.2. Подобряване на системата на здравеопазване, включително при бедствия и аварии Приоритет 2.3. Развитие на културата и културните институции, разширяване и улесняване на достъпа на гражданите до изкуство и култура Приоритет 2.4. Създаване на условия за спорт и пълноценно използване на свободното време на младите хора. Превенция на	Приоритет 2.1 Подобряване достъпа до пазара на труда, повишаване на заетостта и доходите на населението Приоритет 2.2 Подобряване на качеството и достъпа до здравни, образователни, социални и културни услуги и спортни прояви	Приоритет 2.1 Подобряване достъпа до пазара на труда, заетостта и доходите Приоритет 2.2 Подобряване на качеството и достъпа до здравни, образователни, социални и културни услуги и спортни прояви Приоритет 2.3. Интегрирано селищно развитие и екологизация на жизнената среда	Приоритет 2.1. Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в районите Приоритет 2.2. Подкрепа на трудовата географска мобилност в районите Приоритет 2.3. Развитие на капацитета на националните, регионалните и местните власти за стратегическо планиране и подобряване на управлението на регионалното развитие

<p>рисковото поведение сред децата и младите хора</p> <p>Приоритет 2.5. Развитие на гражданското общество и подобряване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса</p>			
<p>Приоритетна област 3 Интегрирано развитие на територията</p> <p><u>Стратегическа цел 3</u> Интегрирано развитие на територията на община Варна чрез изграждане на инфраструктурни мрежи и опазване и възстановяване на околната среда</p>	<p><u>Стратегическа цел 3</u> Устойчиво и интегрирано териториално развитие чрез подобряване на техническата инфраструктура, на териториалната свързаност, опазване качеството на околната средата и укрепване на градовете-центрове</p>	<p><u>Стратегическа цел 3</u> Балансирано териториално развитие и сътрудничество чрез подобряване на свързаността и функционалната интегрираност на система от урбанизационни центрове</p>	<p><u>Стратегическа цел 3</u> Териториално сближаване и развитие на трансграничното, междурегионалното и транснационалното сътрудничество</p>
<p>Приоритет 3.1. Подобряване на наличната и изграждане на нова научна и технологична инфраструктура на Община Варна</p> <p>Приоритет 3.2. Интегрирано изграждане на нова и модернизирани на съществуващата техническа инфраструктура на Общината, за подобряване на териториалната свързаност и достъпност до обектите за публични услуги</p>	<p>Приоритет 3.1. Подобряване на техническата инфраструктура, териториалната свързаност и достъпността до обектите за публични услуги</p> <p>Приоритет 3.2. Щадящо използване на териториалните ресурси и опазване на околната среда в областната територия</p> <p>Приоритет 3.3. Укрепване на градовете-центрове, интегрирано градско развитие и</p>	<p>Приоритет 3.1. Подобряване на вътрешно регионалната свързаност и достъпност до обекти за услуги, туризъм, рекреация, култура</p> <p>Приоритет 3.2. Подкрепа за развитие на йерархизирана система от градове–центрове и малки градове в селските периферии на района</p> <p>Приоритет 3.3. Стимулиране на вътрешнорегионалното и междурегионалното и трансгранично сътрудничество и партньорство</p>	<p>Приоритет 3.1 Развитие на трансграничното сътрудничество и мобилизиране потенциала на периферните гранични територии</p> <p>Приоритет 3.2 Развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество, включително за постигане на стратегическите приоритети на макрорегионално ниво</p>

[27] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Приоритет 3.3. Щадящо използване на ресурсите, опазване и възстановяване на околната среда и адаптиране към измененията на климата на територията и населението на Община Варна	благоустрояване на селищната среда		
Приоритетна област 4 Сътрудничество <u>Стратегическа цел 4</u> Развитие на потенциала на Варна чрез междурегионално, национално и европейско сътрудничество	<u>Стратегическа цел 4</u> Териториално сближаване на общините и издигане ролята на областта и на град Варна в национален и в европейски мащаб чрез трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество	-	<u>Стратегическа цел 4</u> Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места
Приоритет 4.1. Развитие на междурегионалното партньорство на национално и европейско ниво Приоритет 4.2. Черноморско трансгранично сътрудничество Приоритет 4.3. Развитие на европейското и атлантическото партниране на Община Варна	Приоритет 4.1. Стимулиране на вътрешното и външното сътрудничество и партньорство Приоритет 4.2. Повишаване на институционалния капацитет и ефективността на областната и общинските администрации и гарантиране на гражданското участие	-	Приоритет 4.1. Интегрирано устойчиво градско развитие и укрепване на полицентричната мрежа от градове Приоритет 4.2. Подобряване на свързаността на районите в национален и международен план, включително с големите градски центрове в съседните страни Приоритет 4.3. Подобряване качеството на живот в селските райони

[28] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Заключения:

Оценката на съответствието установява наличие на логическа съгласуваност на предложените цели, приоритети и мерки в ОПР на община Варна и висока степен на обвързаност със стратегическите рамки на другите три документа.

Различия в приоритетите и целите се наблюдават при:

- Приоритетно направление в Стратегическа цел 1 в ОСР 2014-2020 на област Варна, РПР СИР и НСРР са подкрепа за икономика, свързана с морето и разнообразяване на регионалния туристически продукт. В ОПР не е изведен този приоритет.
- Приоритетът Подобряване на качеството на образованието е включен към Приоритетна ос 1 Икономически растеж в ОПР, докато в другите три стратегически документа е включен към Стратегическа цел 2 за подобряване на качеството на живот и социалното сближаване.
- Повишаване на институционалния капацитет в ОСР 2014-2020 на област Варна е при Стратегическа цел 4 Териториално сближаване.

Стратегическата рамка в ОПР на община Варна за периода 2014-2020 също така е в синхрон с целите на Стратегия „Европа 2020”, Териториалния дневен ред на ЕС 2020, Националната програма за реформи 2012 – 2015 г. и Национална програма за развитие „България 2020”.

Екипът на „Географика“ ООД счита, че визията, целите и приоритетите за развитие на Община Варна за периода 2014-2020 г. са реалистични и приложими, наблюдава се интегрираност и взаимодействие между отделните приоритети и стратегически цели, също и тяхното съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво.

III. Индикативна финансова таблица

Компонентите на индикативната финансова таблица обхващат разпределението на необходимите финансови средства на ниво приоритетни оси и общия обем на планираните

[29] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

средства за тяхната реализация. Източниците на финансиране за реализация на приоритетите в развитието на общината са посочени.

Абсолютни и относителни стойности са определени за:

- местно публично финансиране – общински бюджет и местни публични фондове;
- външно публично финансиране – централен бюджет, фондове на ЕС;
- частно финансиране – фондове, фирми.

Общият бюджет на ОПР на община Варна за периода 2014-2020 е 2 507 673 хил. лв.

Екипът на „Географика“ ООД счита, че обемът и разпределението на предвидените финансови ресурси за постигането на целите на Общинския план за развитие за периода 2014-2020 г. са реалистично преценени и определени.

IV. Индикатори за наблюдение и оценка на ОПР

В точката е описано предназначението на индикаторите за резултат и за въздействие, дадено е определение с кои индикатори кои части от стратегическата рамка се наблюдават и оценяват.

Най-общо индикаторите на ОПР на община Варна за периода 2014-2020 са определени като Общи и специфични. Специфичните индикатори от своя страна са разделени на индикатори за въздействие и индикатори за резултат. Индикаторите за резултат включват индикатори за ресурси и индикатори за продукта от заложените мерки и дейности.

Като Общи (количествени) индикатори са изведени 4 индикатора, базовите стойности на които са представени в сравнителен план с тези на Североизточен район за планиране и област Варна.

Специфичните количествени индикатори са представени в таблица с посочени Приоритет, специфична цел, мярка; Индикатор; Мярка; Източник на информация; Период на отчитане; Базова стойност и Целева стойност (2020).

Определените източници на информация са официални и надеждни, като ТСБ Варна, ИСУН, ДБТ Варна, РЗС Варна, община Варна, Варненска туристическа камара, кметства, регионални агенции, научни институти, университети, ЕРП, БАИ, ВиК, РИОСВ и др.

[30] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

Заклучения:

Определените индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР на община Варна за периода 2014-2020 г. за ясно формулирани, уместни и достатъчни на брой. Информационното им осигуряване е надеждно.

V. Действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана

В тази част от плана са определени:

1. Наблюдение на плана

1.1. Система за наблюдение и оценка

1.1.1. Източници, начини и периодичност за събиране, обработка и анализиране на информация

1.1.2. Индикатори за наблюдение и оценка

Единна информационна система за управление на регионалното развитие

1.1.3. Органи за наблюдение на Плана, организация и методи на тяхната работа

1.1.4. Система на докладване и осигуряване на информация и публичност

1.2. Екип, извършващ наблюдението на изпълнението

Оперативна Група за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР – състав, функции

1.3. График за наблюдение и реализация на плана

Годишен доклад за наблюдение на изпълнение на Общинския план за развитие

1.4. Съдържание на годишния доклад за наблюдение

2. Оценка на плана

3. Актуализация на плана

Заклучение:

За целите на наблюдението, оценката и актуализацията на ОПР е ще бъде изградена система, съгласно нормативните изисквания, която ще включва формите и начините за

[31] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

събиране на информация, индикаторите за наблюдение, органа за наблюдение и организацията на работата по наблюдението и оценката, както и системата на докладване и осигуряване на информация и публичност. В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват кметът на общината, кметовете на кметства, общинската администрация, общинският съвет, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

Системата за наблюдение, оценка, контрол и актуализация на ОПР, която предстои да бъде изградена и поддържана, е надеждна, обхваща необходимите звена, действия и механизми и ще позволи ефективното наблюдение и изпълнение на ОПР на община Варна 2014-2020г.

VI. Действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност

Тази част от плана включва начините на прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност, разпределени в три точки:

1. Информиране
2. Консултиране
3. Вземане на съвместни решения

Заключение:

Заинтересованите страни и партньорите на община Варна участват активно в процеса на разработване на ОПР 2014-2020. Описани са механизми и за тяхното участие при изпълнението на плана. Планирани са дейности за информационно осигуряване и публичност на ОПР.

VII. Програма за реализация

Програмата за реализация на Общинския план за развитие на община Варна за периода 2014-2020 е съставена в табличен вид, като за постигането на всяка стратегическа цел,

[32] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

приоритет и специфична цел са определени конкретни дейности. Описанието на дейностите включва наименование, източник на финансиране, отговорна организация и период на реализация (по години за периода 2014-2020).

В отделна графа се посочва конкретната дейност включена ли е в ИПГВР на гр. Варна, което спомага за добрата обвързаност между двата документа.

Индикативни финансови стойности са определени общо за съответната специфична цел.

Заключение:

Програмата за реализация е много изчерпателно изготвена. Планираните дейности са съобразени с мерките и специфичните цели, заложен в стратегическата рамка. Тяхното изпълнение ще допринесе за изпълнението на приоритетите и стратегическите цели на ОПР на община Варна за периода 2014-2020г..

Програмата за реализация е разработена в съответствие с Методическите указания на МРР.

VIII. Екологична оценка по реда на ЗООС

Във връзка с изискванията на Закона за опазване на околната среда и на Закона за биологичното разнообразие, както и предвид разпоредбите на чл.32 от ЗРП, Община Варна е внесла в РИОСВ-Варна, Искане за преценяване на необходимостта от Екологична оценка (ЕО), съгласно чл.8, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и Уведомление за план/програма, съгласно изискванията на чл.10, ал.2, т.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони с вх.№08-01-481(2)/13.08.2013 год. Издадено е Решение на РИОСВ-Варна № ВА-8/ЕО/2013 г. за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, приложено към настоящия документ.

Заключение

Предварителната оценка на ОПР на община Варна за периода 2014-2020 отразява резултатите от изследването на показателите за социално-икономическо развитие на

[33] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

общината и съставянето на задължителните компоненти, които документът следва да съдържа.

Общото впечатление от представения за оценяване Общински план за развитие е, че документът е подробно и задълбочено разработен. Изготвен е в съответствие с действащата нормативна уредба в страната, при отчитане на изискванията към подобни разработки.

Изводите и тенденциите, изведени в социално-икономическия анализ и SWOT-анализа са реалистични и адекватни и впоследствие трансформирани в цели и приоритети за местно развитие.

ОПР отговаря на принципите и целите на националната политика в областта на регионалното развитие, както и на основните изисквания на европейската регионална политика.

Цели и приоритетите на Плана са насочени към постигане на висок и устойчив икономически растеж, висок жизнен стандарт, устойчиво и балансирано развитие при съхраняване на природната и развитие на селищната среда.

Общинският план за развитие и заложените в него стратегически цели и приоритети е съгласуван с документите, които са от значение за подготовката на плановете на национално и европейско ниво – Националната стратегия за регионално развитие на Република България 2012-2022 г., Националната програма за развитие: България 2020, Стратегията „Европа 2020” и Националната програма за реформи на Република България 2012-2020, секторни стратегии, РПР на СИР 2014-2020, ОСР на област Варна 2014-2020 и други.

В стратегическия документ е приложен интегриран подход за планиране т.е. целите и приоритетите на общинския план за развитие са съгласувани и обвързани с факторите, условията и потенциала за специфичното пространствено развитие на община Варна, мрежата от населени места и отделните сектори (индустрия, транспорт, екологична инфраструктура, туризъм, аграрни дейности и др.), залегнали в устройствените планове и схеми за развитие на територията. ОПР е разработен в съответствие с ОУП на община Варна и ИПГВР на гр. Варна.

Индикаторите за измерване на резултатите от изпълнението на плана са важен компонент, защото чрез тях се дава количествен и качествен израз на самите резултати. Те са

[34] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

определени за всяка мярка, което дава много добра възможност за проследяване на тяхната реализация и оценка на реалистичността между поставените цели и индикаторите.

Спазен е принципът на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници.

Направеният финален преглед на ОПР на община Варна 2014-2020 показва, че отправените препоръки от екипа на „Географика“ ООД са взети предвид и отразени в документа.

Приложение:

1. Решение № ВА-8/ЕО/2013 г. на РИОСВ-Варна за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка

[35] „ГЕОГРАФИКА“ООД е сертифицирана съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001:2008 със сертификат BG429/11 с обхват: „Консултантски услуги в областта на регионалното развитие, териториалното устройство, управление и опазване на околната среда, изготвяне на специализирани Географски информационни системи, управление на проекти и провеждане на обучения“

